

Συναξάρι τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Ραφαήλ, Νικολάου τοῦ
ὀσιομάρτυρος καί Εἰρήνης τῆς παρθενομάρτυρος, + 9 Ἀπριλίου.

Οἱ Ἅγιοι Ραφαήλ, Νικόλαος καί Εἰρήνη συγκαταλέγονται στή χορεία τῶν Νεοφανῶν Ἁγίων καί μάλιστα ἐκείνων πού ἐμαρτύρησαν σχεδόν ἀμέσως μετά τήν ἄλωση τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Σχετικά μέ τό βίο τους γνωρίζουμε λίγα πράγματα. Οἱ πρῶτες πληροφορίες γιά τήν ὑπαρξη τῶν Ἁγίων ἱστοροῦνται μέ θαυματουργικό καί ἀποκαλυπτικό τρόπο ἀπό τό ἔτος 1959. Ἀπό μιά ἀνασκαφή πού ἔγινε στή Θερμή τῆς Λέσβου ἀνακαλύφθηκε ὁ τάφος ἑνός ἀγνώστου προσώπου, πού ὅπως ἀποκαλύφθηκε σέ συνεχή ὁράματα, ἀνήκε στόν Ἅγιο Ἱερομάρτυρα Ραφαήλ, ὁ ὁποῖος ἐμαρτύρησε μαζί μέ τόν Ἅγιο Ὄσιομάρτυρα Νικόλαο καί τήν Ἁγία Εἰρήνη. Ὁ τάφος καί τό λείψανο τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἀνακαλύφθηκαν στίς 13 Ἰουνίου 1960.

Ὁ Ἅγιος Ραφαήλ καταγόταν ἀπό τούς Μύλους τῆς Ἰθάκης καί ἐγεννήθηκε τό ἔτος 1410. Τό κοσμικό του ὄνομα ἦταν Γεώργιος Λάσκαρης ἢ Λασκαρίδης καί ὁ πατέρας του ὀνομαζόταν Διονύσιος. Πρὶν γίνει κληρικός εἶχε σταδιοδρομήσει στό βυζαντινό στρατό καί ἔφθασε μάλιστα σέ μεγάλο βαθμό. Σέ λικία τριάντα πέντε ἐτῶν ἐγνώρισε ἕναν ἀσκητικό καί σεβάσμιο γέροντα, τόν Ἰωάννη, ὁ ὁποῖος τόν προσεῖλκυσε στήν ἐν Χριστῷ ζωή. Κάποια Χριστούγεννα ὁ γέροντας κατέβηκε ἀπό τόν τόπο τῆς ἀσκήσεώς του, γιά νά ἐξομολογήσει καί νά κοινωνήσει τούς στρατιῶτες, καί ἐκήρυξε τό λόγο τοῦ Θεοῦ. Τότε ὁ ἀξιωματικός Γεώργιος, ὅταν ὁ γέροντας κατέβηκε πάλι τά Θεοφάνεια, ἀποχαιρέτησε τούς στρατιῶτες καί τόν ἀκολούθησε.

Μετά τήν κουρά του σέ μοναχό ἐχειροτονήθηκε πρεσβύτερος, ἀλλά ἐτιμήθηκε καί μέ τό ὄφρικό του ἀρχιμανδρίτου καί τοῦ πρωτοσυγκέλλου. Μαζί δέ μέ τίς ἄλλες ἀποκαλύψεις ὁ Ἅγιος Ραφαήλ ἀπεκάλυψε ὅτι ἀπεστάλη ἀπό τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη στήν Ἑσπερία, στήν πόλη τῆς Γαλλίας πού ὀνομάζεται Μορλαί, γιά νά ἐκπληρώσει τήν ἐντολή πού τοῦ ἀνατέθηκε. Τό γεγονός αὐτό ἔλαβε χώρα λίγο πρὶν ἀπό τήν ἄλωση τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἀκόμη ἀπεκάλυψε ὅτι ἐκήρυξε τό λόγο τοῦ Εὐαγγελίου στήν Ἀθήνα, στό λόφο πού εἶναι τό μνημεῖο τοῦ Φιλοπάππου.

Λίγα χρόνια πρὶν ἀπό τήν ἄλωση τῆς Κωνσταντινουπόλεως, περί τό ἔτος 1450, ὁ Ἅγιος εὐρέθηκε μετά ἀπό περιπλανήσεις στήν περιοχή τῆς Μακεδονίας καί ἐμόναζε ἐκεῖ.

Κοντά στόν Ἅγιο Ραφαήλ εὐρισκόταν ἐκεῖνο τό διάστημα ὁ Ἅγιος Νικόλαος ὡς ὑποτακτικός. Ὁ Νικόλαος ἐκάρη μοναχός καί στή συνέχεια ἐχειροτονήθηκε διάκονος. Θεωρεῖται Θεσσαλονικεὺς στήν καταγωγή, ἂν

καί ἀναφέρεται ὅτι ἐγεννήθηκε στούς Ράγους τῆς Μηδίας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας. Ὡστόσο ἐμεγάλωσε καί ἀνδρώθηκε στή Θεσσαλονίκη.

Μόλις ἔπεσε Κωνσταντινούπολη στά χέρια τῶν Τούρκων, οἱ ὁποῖοι εἰσέβαλαν ὀρμητικά στή Θράκη, καί καταλύθηκε ὀριστικά βυζαντινὴ αὐτοκρατορία, ὁ φόβος γιά γενικούς διωγμούς κατὰ τῶν Χριστιανῶν ἐστάθηκε ὡς ἀφορμὴ νά καταφύγει ὁ Ἅγιος Ραφαήλ μέ τὴ συνοδεία του ἀπὸ τὸ λιμάνι τῆς Ἀλεξανδρουπόλεως στή Μυτιλήνη. Ἐκεῖ ἐγκαταστάθηκε μαζί μέ ἄλλους μοναχοὺς στήν παλαιὰ μονή τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου, ὁποῖα στό παρελθόν ἦταν γυναικεία καί ἦταν χτισμένη στό λόφο Καρυές κοντὰ στό χωριὸ Θερμῆ. Ἡγούμενος τῆς μονῆς ἐξελέγη στή συνέχεια ὁ Ἅγιος Ραφαήλ.

Ἐπειτα ἀπὸ μερικά χρόνια, τὸ ἔτος 1463, Λέσβος ἔπεσε στά χέρια τῶν Τούρκων, οἱ ὁποῖοι σέ μιά ἐπιδρομὴ τους στό μοναστήρι συνέλαβαν τὸν Ἅγιο Ραφαήλ καί τὸν Ἅγιο Νικόλαο, τὴ Μεγάλῃ Πέμπτῃ τοῦ ἰδίου ἔτους. Ἀκολούθησαν σκληρὰ καί ἀνηλεῆ βασανιστήρια καί ὁ Ἅγιος Ραφαήλ ἐμαρτύρησε διὰ σφαγῆς μέ πολὺ σκληρὸ τρόπο. Τὸν ἔσυραν βιαίως τραβώντας τον ἀπὸ τὰ μαλλιά καί τὴ γενειάδα, τὸν ἐκρέμασαν ἀπὸ ἓνα δένδρο, τὸν ἐχτύπησαν βάνουσα, τὸν ἐτρύπησαν μέ τὰ πολεμικὰ τους ὄργανα, ἀφοῦ προηγουμένως τὰ ἐπυράκτωσαν σέ δυνατὴ φωτιά, καί τελικὰ τὸν ἔσφαξαν προιονίζοντάς τον ἀπὸ τὸ στόμα.

Σέ μερικές ἐμφανίσεις του ὁ Ἅγιος Ραφαήλ φαίνεται νά συνοδεύεται ἀπὸ πολλούς, δορυφορούμενος τρόπον τινά, οἱ ὁποῖοι διάνυσαν πρὶν ἀπ' αὐτὸν τὸν ἀσκητικὸ βίον στή μονή τῶν Καρυῶν, ὅπως εἶπε σ' ἐκείνους πού τὰ ἔβλεπαν αὐτά. Ἀπεκάλυψε ἐπίσης ὅτι μονή αὐτὴ, ὁποῖα ἦταν γυναικεία, ὑπέστη ἐπιδρομὴ ἀπὸ τοὺς αἰμοχαρεῖς πειρατέες κατὰ τὸ ἔτος 1235 μ.Χ. Κατὰ τὴν ἐπιδρομὴ ἐκείνη ἀγωνίσθηκε μαζί μέ τίς ἄλλες μοναχές τὸν ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ καλὸ ἀγῶνα καταγόμενῃ ἀπὸ τὴν Πελοπόννησο γουμένη Ὀλυμπία καί ἀδελφὴ τῆς Εὐφροσύνης. Ἡ Ὀλυμπία ἐτελειώθηκε ἀθλητικῶς στίς 11 Μαΐου τοῦ ἔτους 1235, ἐμφανίσθηκε δέ μαζί μέ τὸν μέγαλο καί θαυματουργό Ἅγιο Ραφαήλ.

Ὁ Ἅγιος Νικόλαος ἀπέθανε μετὰ ἀπὸ βασανισμούς, ἀπὸ ἀνακοπὴ καρδιάς, δεμένος σ' ἓνα δένδρο.

Μαζί μέ τοὺς Ἁγίους συνάθλησε καί μόλις δώδεκα χρονῶν νεάνιδα Εἰρήνη, θυγατέρα τοῦ Βασιλείου, προεστοῦ τῆς Θερμῆς, ὁποῖα καί ἐμφανίζεται μαζί τους. Αὐτὴ μαρτύρησε ὡς ἑξῆς: Οἱ ἀσεβεῖς ἀλλόθρησκοι τῆς ἀπέκοψαν τὸ ἓνα χέρι καί ἀκολούθως τὴν ἔβαλαν σέ ἓνα πιθάρι καί κατέκαυσαν τὴν ἀγνή αὐτὴ παρθένο, ὑπὸ τὰ βλέμματα τῶν δύστυχων

γονέων της, οί όποιοι καί έθρηνοῦσαν γοερά γιά τό φρικτό θάνατο τοῦ παιδιοῦ τους.

Μέ τούς Ἁγίους συνεμαρτύρησαν ό μνημονευθείς πατέρας τῆς Ἁγίας Εἰρήνης Βασίλειος, σύζυγός του Μαρία, τό μόλις πέντε ἐτῶν παιδί τους Ραφαήλ, ἀνιψιά τους Ἐλένη, ό δάσκαλος Θεόδωρος καί ό ιατρός Ἀλέξανδρος, τῶν όποίων τά όστά εὔρέθησαν κοντά στους τάφους τῶν Ἁγίων, μέσα σέ ξεχωριστούς τάφους. Τό μαρτύριό τους συνέβη τήν Τρίτη τῆς Διακαιησίμου, στίς 9 Ἀπριλίου τοῦ έτους 1463.

Ἐπειτα ἀπό θαυματουργικές ὑποδείξεις τῶν Ἁγίων Ραφαήλ, Νικολάου καί Εἰρήνης, όπως προαναφέραμε, ἔγινε γνωστή ὕπαρξη τῶν λειψάνων τους καί ὑποδείχθηκαν τά σημεία όπου εὔρισκονταν οί τάφοι τους.